

HÖKHEMMET, STORA

1/4 mantal skatte Hökhemmet i Hjälmteryds socken är upptaget på skattehemmanet Uggleryds skog och utmark i slutet av 1500-talet, enligt domboken 3/2 1663.

Det blev skattlagt för 1/8 hemman, 1/2 pund smörränta, i Konung Johans tid eller den 18/2 1583 enligt domboken 3/2 1663 och 18/10 1699.

Under andra hälften av 1600-talet återgick Hökhemmet av okänd anledning till krono, men det återköptes till skatte strax före 1680 enligt domboken 24/5 1680. Därefter har gården alltid varit 1/4 mantal skattehemman.

Hökhemmet började kallas Stora Hökhemmet, när torpet Bygget uppodlats så mycket, att det började kallas Lilla Hökhemmet i början av 1600-talet.

Fram till 1766 fanns det endast ett matlag i Stora Hökhemmet. Då delades gården på två brukare. Senare har gården styckats i en mängd mycket små brukningsenheter. De små gårdarna gav knappast föda till sin brukare, och i Stora Hökhemmet fanns följdriktigt flera bomän, som försörjde sig på hantverk av olika slag.

Gården hade ett isolerat läge, till dess på 1860-talet väg byggdes mellan Ohs och Lammhult, som då fått järnväg. Bönderna i Stora Hökhemmet hade väghållningsskyldighet på Ohsavägen.

Den tidiga förbindelsen med kyrka, ting och marknad var en liten stig genom skogen och över mossmarker upp över Uggleryd mot Hjälmteryds kyrka, dit det var 19 km. Det var en mycket dålig väg, och vid begravingar t. ex. måste en man gå på var sida om likvagnen och hålla i den, så den inte välte - om man nu inte bar kistan till kyrkogården.

Under konfirmationen måste barnen från Hökhemmet gå upp till prästgården i Gamla Hjälmteryd. Det var flera timmars gångväg i var riktning. Så länge det har funnits skola i trakten har barnen från Hökhemmet gått i skola i Uggleryd.

Kvarn finns i Äskås, i Förhult och i Skärsmo. Dit bar man säden i en säck på ryggen, när man behövde få malet. - Basta för linbrytning fanns i gården.

Affärer fanns i Lammhult efter 1864 när järnvägen kom, samt i Förhult och Bodaryd.

På de små gårdarna hade man ofta kor som dragare. Att korna användes som dragare minskade inte mjölmängden, eftersom de utfordrades litet bättre när de användes så.

Som vanligt odlades korn, råg och havre, aldrig vete. Allt som kunde malas på hemkvarnen - t ex korngryn - maldes hemma.

ÅBOR I STORA HÖKHEMMET

Den man som på 1570-talet upptog Hökhemmet hette Jöns Trulsson. Namnet Truls är vid den tiden känt från Släthult, Klinthult och Hetseryd. Troligen var denne Jöns från Uggleryd.

Jöns Trulsson byggde först en backstuga och sedan några få hus och begynte uppodla lite åker och äng. Det är högst rimligt att anta, att Jöns byggde en riktig backstuga att bo i, medan han

byggde övriga hus. På en bondgård skulle det ju vara ett hus för varje ändamål, och det blev en hel del byggnader: stuga, visthus, redskapshus, fähus, fårhus, svinhus, loge och lada och - en bit utanför byn för eldfaras skull - basta.

Eftersom lövskogen dominerade över barrskogen vid denna tid, var det lättare än nu att röja av ett område och få en äng, som gav slåtter och sedan bete. Dock var det stora böter, om man vid röjningen högg ekar eller bokar, hur eller var de än växte.

Åker skapades genom ett fällehygge, som brändes, och där kvarvarande ris drogs ut i kanten och bildade ett hag. På en sådan fälla kunde man sedan odla råg ett par år och så rovor. Därefter var marken utarmad på näringsämnen och nya fällor höggs. Den gamla fällan torde väl ha hållits öppen en tid som äng.

MÅNS JÖNSSON - SKATTEBONDE

Jönsas son Måns bör vara född o. 1570. Han köpte efter några år Hökhemmet av sin fader och fortsatte att bygga och odla. Under hans tid skattlades gården för 1/2 pund smörränta och skatteköptes.

Vid tinget 26 mars 1623 kom för rätten Måns i Hökhemmet och tilltalade underskrivaren Peder Nilsson för att Måns för tre år sedan givit (måst giva) Peder Nilsson 8 daler penningar och

8 skilling för att Måns skulle få njuta sitt hemman fritt och ingen knekt tilldelas hans hemman som är en fjärding. Det hade Peder lovat sig vilja begära hos befallningsmannen i Västra härad. Peder Nilsson dömdes återbetala hälften till Måns och lämnade den andra hälften till Vadstena Hospital.

Vid tinget 30/9 1659 framkom för tingsrätten Bengt i Skärsmo i Aneboda socken och kände till hustru Margareta i Hökhemmet och på hennes svågern, som var på tåg, vägnar svarade länsmannen Nils Månsson i Lindås (Hundåsen) 1. om ett bortkommet dött får av fyra lånade får, 2. Bengt kräver igen 1/2 riksdaler kmt. Hustru Margareta svarar: fåret störtade strax efter det var utsläppt och skulle på vägen hemköras. Men Bengt föregiver att pigan slog det till döds,

för fåret var helbrägd då det utsläpptes. 3. klandrades om 20 stycken ollongäldssvin, som Bengt i Skärsmo har låtit släppa till den norra hyltan. Eljest föregives av länsman Nils Månsson, att Karl och Nils i Hökhemmet var med Bengt i Skärsmo att upplässa en rese-märkessten, vartill Bengt nekar.

Resolution: Om ollongäldstvist på den norra Hyltans sida uppsättes tills vittnen kommer tillstädes, som vet att vittna om norra hyltans gamla hävd. Vidare: hustru Margareta betalar fåret och söke sin betalning hos pigan, som körde fåret, vidare betalar det som resterar av lånade penningar.

MÅNSAS ÄTTLINGAR

Måns Jönsson och hans hustru Margareta hade fem kända barn:

en dotter

sonen Svenning, som köpte en gård i Stenbro

sonen Bengt, som köpte Hökalunden

sonen Erik, som övertog Hökhemmet med sin broder

sonen Nils, som också brukade Hökhemmet.

liksom på lön för den tid han utfört arbete på gården. Han stämde åborna i Hökhemmet även för att de hugger över gränsen till hans gård, tar hans huggna fällor och nedriver hans gärdesgårdar. Eriks änka Brita Månsdotter framviste vid tinget en attest, som visade, att Svenning alldeles vägrat hjälpa till att återlösa Hökhemmet, som hade återgått till krono. Hon visade även Kammarkollegii brev av den 10 november 1666 till Landshövdingen i Jönköpings län att låta Erik och Nils behålla sin skatterätt; jämväl ett häradsfastebrev av den 18 oktober 1669 som Svenning inte ville vara med om att utverka, och till sist en förteckning på vad de kostat på gården, innan de kom till sin skatterättighet igen. Av ovan nämnda skäl samt det 18 kapitlet i Jordabalken i Landslagen fann tingsrätten, att Svenning Månsson och hans barn icke hade arvslott i Hökhemmet utan vara därifrån alldeles stängda.

Arbetslön kan inte heller bestå honom, eftersom han i 49 år förtegit sin förmenta rätt samt varit i sin faders bröd, när arbetet gjordes.

Beträffande skador på odling och gärdesgårdar så förordnade rätten tre nämndemän att tillsammans med länsmannen syna skadorna och sedan med laga dom däröver avhjälpa parterna.

(Målet återkommer inte vid tingsrätten, kanske beroende på att Svenning Månsson icke hade tillräckliga skäl för sina klagomål och därför, som vanligt var, återtog klagomålen.

Av vissa tidsangivelser kan man dra slutsatsen, att Svenning Månsson bör vara född strax efter sekelskiftet 1600.)

Bengt Månsson köpte granngården 1/4 mantal Hökalunden omkring 1630. Han skatteköpte gården 1635, men 14/4 1647 blev Hökalunden och flera andra gårdar i Hjälmseryd tilldelade Västra härads arrendator Peder Gudmundsson Strömberg. Det blev alltså skatteköpefrälsehemman.

Erik och Nils Månssöner köpte och brukade Hökhemmet tillsammans och var i ett matlag. Nils var den präktige bonden vilken ”som en bonde och gårdman hemma bliver och gård sin brukar” säges det i domboken 19/9 1661. Som kontrast mot honom ställdes brodern Erik, som drev oxhandel och genom landsköp inkräktade i borgarnas i Jönköping, Eksjö och Växjö rättigheter.

Erik Månsson, död 1670 i Hökhemmet. Gift 1654 med Brita Månsdotter, som levde 1687 men var död 1698

Karin Eriksdotter, gift med

Sven Jönsson

Ingeborg Svensdotter, född 1/4 1689 i Hökhemmet, död späd

Per Svensson ”

Karin Svensdotter 1/10 1691 ”

Ingeborg Svensdotter 19/2 1696 ”

Erik Månsson var bonde från åtminstone 1648, enligt domboken 16/6 1648.

1654 gav Erik kronpengar till kyrkan. Ganska säkert var det då han gifte sig och betalade för lån av Hjälmseryd församlings brudkrona.

1670 när Erik begrovs skänktes 2 daler 8 öre till kyrkan. Hustru Brita kan väl vara död före 1689, när dödboken börjar föras, eftersom hon inte synes införd där. Men lika väl kan prästen ha låtit bli (glömt) att införa henne i dödboken.

Vid tinget 16/6 1648 gav länsman Nils Månsson i Hjälmseryd tillkänna, att Erik Månsson i Hökhemmet hade misstänkt och skyllet Måns Bengtsson i Värnäs för två bortkomna får ute på markerna. Nils (Trottesson) i Bo skulle ha sagt, att han fann bemälte får vid Måns Bengtsson i Värnäs. Sven Bengtsson i Kullen bekänner, att han var sänd av Nils i Bo till Måns i Värnäs

om förlikning, men Måns nekade därtill. Nils i Bo var stämd men inte tillstades, och målet uppsköts. (Det återfanns sedan inte i domboken).

Vid tinget 19/9 1661 tilltalades Johan Jonsson i Åsa av landshövdingen Johan Printz för att genom osanning ha bringat lösa två par oxar, som Erik i Hökhemmet tillhandlat sig genom landsköp och fört mot Jönköping. Där konfiskerades oxarna och sattes i kvarstad vid slottet. Det ena paret har Johan i Åsa uppfött, dock sålt till och sedan lejt av Erik i Hökhemmet på två års tid. Det andra paret, som är av Eriks i Hökhemmet avel, har Johan i Åsa lejt av Erik.

Rättaren på Eksjöhovgård, Jon Jönsson i Muntarp, bekänner att ett par oxar pantades ifrån Johan i Åsa för hans årsskatt. Då begärde Johan, att Erik i Hökhemmet skulle lösa oxarna, och Erik köpte dem för 16 riksdaler.

Gevaldigern Erik Andersson klagade mot Erik i Hökhemmet för att han med sina grannar hade tillslagit sig 17 par oxar och drivit till Skänninge Olofsmässomarknad. För landsköp är oxarna i sex veckors tid satta i arrest genom order av borgmästare och råd i Jönköping och Växjö. 14 par blev lösgivna och förda till Kronobergs län, där de var köpta.

Nu betygas att Erik i Hökhemmet årligen plägar umgås med sådana köp eller köpmansvanor.

Eftersom ingen fullmäktig för borgmästare eller råd i Jönköping eller Växjö var tillstades, uppsköts målet. Gevaldigern Erik Andersson begärde för resor, oxabete och vaktning under sex veckors tid 10 riksdaler. Erik i Hökhemmet erbjöd 8 riksdaler. Det förliktes de om och gåvo händer samman. Tingsrätten finner det inte mer än billigt, att de andra oxägarna, var efter sin kvot, vedergäller och förnöjer Erik i Hökhemmet för hans kostnader.

Vid tinget 21/6 1669 kände Peder Svensson i Bästerne i Slätthögs socken mot Erik Månsson i Hökhemmet om arv efter en Brita Håkansdotter, död barnlös i Kalmar och tidigare bosatt i Gigaryd, där hon nedsatt somliga saker hos Ingeborg Jonsdotter. Brita Håkansdotter hade ock nedsatt några pengar hos Erik och Nils Månssöner i Hökhemmet (samma ärende var ånyo före i rätten 27/6 1670).

Nils Månsson, död 1680 i Hökhemmet

Anna Sigfridsdotter

Elisabet Nilsson, gift 14/11 1697 med

Per Jönsson i Sisshemmet

Jöns Nilsson, född o. 1670 i Hökhemmet. Gift 26/5 1700 med

Ingegerd (Ingrid) Persdotter, född o. 1685 i Karshult.

Nils bör vara född o. 1610

En hustru Anna i Hökhemmet avled i mars 1701. Det bör vara Anna Sigfridsdotter.

Nils och Erik bör ha tillträtt gården på 1630-talet, men de sökte inte lagfart förrän långt senare.

Vid tinget 3/2 1663 framträdde för tingsrätten ärlige och beskedlige män och bröder Erik och Nils Månssöner i Hökhemmet i Hjalmseryds socken låtandes å tinget uppläsa ett gammalt Kungl. Maj:ts brev ibland annat lydandes om bemålte Hökhemmet, som dessa bor på och brukar, om detta mål begära en uppenbar och sannfärdig tingsattest. Detta Konung Johans

brev finnes daterat Stockholm den 18 februari anno 1583, ibland annat innehållande att för Hökhemmet i Hjälmseryds socken, gives 1/2 pund smör årligen, med flera sådana hemman utgivits bursgäld till då Kungl. Maj:t 42 daler, och att när de göra därför årlig skatt och rättighet som dem angår, desslikes hålla hemmanet vid makt, må odrivna bruka och besittas av dem och deras arvingar evärdeligen.

Därnäst framkallades några ärliga, trovärdiga män, först Måns Jonsson i Uggleryd, vid sin själs salighet bekände att han har hört efter sina sago, efter sin salig fader Jon (Jonsson) Klera i Klerebo ord och bekännelse. Han blev mycket gammal man över sina hundra år (säges vid en häradssyn ha varit 120 år) innan han avsomnade, och han mindes väl och noga då Stora Hökhemmet upptogs av en benämnd Jöns Trulsson, som först byggde där en backstuga, sedan några små hus och begynte först uppodla där litet åker och äng av Uggleryds skattehemmans skog och mark. Några år därefter köpte en, benämnd Måns Jönsson, dessa Eriks och Nilsas fader, samma bruk och nybygge av Jöns Trulsson, det vidare byggde och förbättrade med hus, gärdesgårdar, åker och äng, och det blev skattlagt först till en åtting, så till 1/2 pund smörränta i salig konung Johans tid. Måns bebodde och bättrade det all sin ålder. Nu efter hans död har hans tvenne söner Erik och Nils Månssöner brukat och förbättrat det väl, att det nu skylles en hel fjärding skatte, som flera grannar av samma bygd tillstädes på sin eviga salighets vägnar vittnar och betygar, nämligen Gudmund Djursson i Bodaryd och Jon Eriksson i Föreberg samt många ärliga män inom och utom socknen och häradet, nämligen veta attestera att bemälte Stora Hökhemmet är vordet byggt av Uggleryds skatteägors utmark, odlat, brukat och förbättrat av bemälte Måns Jönsson och hans söner Erik och Nils intill denna dag. För den skull lät dessa Erik och Nils Månssöners i Hökhemmet (lämna sin) underdånigste bönfällan till Hans Kunglig Majestät, vår allernådigste Konung och Herre att odrivna behålla, besitta, bruka och njuta berörde Stora Hökhemmet för sig och sina arvingar för vanlig skälig skatt och laga utskyllder, vilket deras fader av ålder köpt och oklandrat har inhävdad.

Således vara å satte häradsting publice vittnat och edeligen bekänt, i sanning funnet, betygar lagläsaren med sin egen underskrivne hand, signet och namn, jämte nämnden med härads insegel här nedanføre.

Datum anno die et loco ut supra.

Bröderna begärde nu besittningsrätt till hemmanet.

Vid ting 18/10 1669 avgavs samma vittnesmål, nämligen att Hökhemmet var upptaget av Nils och Erik Månssöners förfäder. Nämndemannen Måns Pedersson Bränning i Karshult och Sune Månsson i Brohult vittnade på åbornas i Uggleryd vägnar, nämligen Måns Jonsson, Anders Månsson, Sune Eriksson och Erik Svensson, att de i Uggleryd boende har mot dem i Hökhemmet intet att klandra eller kvälja. Därmed uppbjöds gården för Erik Månsson och hans hustru Brita Månsdotter samt för Nils Månsson och hans hustru Anna Sigfridsdotter.

Vid tinget 17/4 1684 besvärade sig Daniel Håkansson i Lekaryd ha gjort ackord med Peder Gudmundsson i Hökhemmet. Daniel har fört till Peder ett par oxar till bete, men Peder skulle inte få bruka dem (som dragare). Men Peder hade brukat och kört oxarna, kört in fyra stackar hö med dem, varför den ene oxen är bliven död. Rätten finner skäligt att Daniel tar huden och får ytterligare 4 riksdaler för oxen.

Under tinget 7-10/10 1687 hölls bl a syn på halva Stora Hökhemmet som Per Gudmunsson med två änkor Anna Sigfridsdotter och Brita Månsdotter bebor, vilka skola uppbygga lada och fähus att täcka det mindre fähuset och uppbygga stall.

Beklagar sig denna gamla ålderstigna änka Brita Månsdotter, att hennes måg Per Gudmundsson, emot hennes vilja och minne, till största skada och förtret instängat (inträngt?) sig uti gården 1/4 Hökhemmet, oaktat han ingen del nu har i utjorden. Den tillkommer allenast änkan. Per Gudmundsson, nu tillstädes, beklagar sig, att han inte såsom de andra hans hustrus systrar åtnjutit bosdel, till vilket änkan inte kunde neka. Ity bliver av rätten, i anledning av lag, resolverat att Per Gudmundsson skall ha sin bosdel på sin hustrus vägnar lika emot de andra systrarna, och där lösöre icke tillräcker, varder det som kan brista, honom uti det fasta tillerkänt, varemot han vid nästa fardag må vara betänkt avträda gården och lämna den uti sin svärmoder till disposition.

Andrager för rätten skogvaktaren Per Knapp, att Per Gudmundsson samt änkor Anna Sigfridsdotter och Brita Månsdotter tillsammans genom fällebrännande har med eld alldeles fördärvat 6 friska bokar, varför i anledning av Kungl. förordningen om bärande träd, de dömdes att böta för var bok 12 daler smt till häradet och kåranden efter stadgans innehåll. De äro utfattiga och bedja mycket om förskoning, vilket hemställes hos vederbörande. De blevo också förmanade att binda sina löshundar, som skogvaktaren anklagar dem för, vid laga plikt.

Skytten Bengt Sigfridsson i Holmsteryd i Aneboda socken klagade, att han på en marknadsresa till Vrigstad den 15 augusti detta år är på landsvägen överfallen och illa trakterad i Mölnarps gärde av Per Gudmundsson i Hökhemmet med hugg och slag, så att Bengt med stor möda kunde värja sitt liv, och att Per så illa trakterat honom, tagit bössan och hästen ifrån honom och fört med sig till Starhults gästgivaregård, en sträcka på fem fjärdingsväg.

Vittnet Axel i Grönvik har sett slagsmålet och att Per Gudmundsson överföll jämväl morbrodern Bengt, och att Per honom ovetande tog ifrån sidan hans värja, med vilken han också överföll Bengt.

Per Gudmundsson vidgår slagsmålet men föregiver, att Bengt först överföll honom med olydiga skällsord samt utdragit en kniv emot honom. Därtill nekar Bengt högeligen. Bengt förskjuter till tingsallmogen, om de någonsin förstått honom på väg och stigar överfallit folk och förövat slagsmål, vilket av dem högeligen nekas. Dock påstår Bengt, att han till sitt livs försvar varit nödsakad draga kniv, men med kniven ingen skada gjort eftersom hans kraft var honom av hugg så betagen, att han näppeligen kunde röra sig.

När detta så var för rätten berättat, bekände Per Gudmundsson i Bodaryd, att Per (i Hökhemmet) skulle hotat honom och undsagt Bengt, var han än skulle träffa honom, till vilket han dock nekar och bedyrar sig inte tagit bössan från Bengt utan velat ta henne i förvar. Peder Gudmundsson i Hökhemmet befalldes avträda, och när han gick ut, stötte han Per i Bodaryd inför rätten, för att denne vittnat mot honom.

Saken togs i övervägande och eftersom Per Gudmundsson i Hökhemmet på en allmän landsväg, där alla njuta frid, (överfallit andra) dömdes han att plikta 40 daler.

för åtta blånader och blodvite 8 x 3 daler

för det han tagit hästen för Bengt och ridit fem fjärdingars väg 40 daler

för det han tagit värjan för Axel Persson i Grönvik och slagit Bengt 40 daler

för otidighet vid rätten mot Per i Bodaryd 3 daler

med förmaning att taga sig hädanefter väl tillvara.

Till slut avkunnades Kungl. Maj:ts frid, hägn och försvar över Bengt Sigfridsson mot Per Gudmundssons hot och undsägning, vetandes att om han häremot förbryter sig, varder ett hårt straff honom övergåendes.

Vid Västra Härads ting 5-7 mars 1688 p. 55 förordnades på änkor Anna Sigfridsdotters och Brita Månsdotters i Hökhemmet ödmjuka begäran länsman Jon Månsson och nämndemannen Sune i Brohult, Jon i Hultsjö, Anders i Hjälmaskra och Per Månsson (Bränning) i Karshult att syna de bokar, som de uti sin ålderdom inte är mäktiga att utgiva utan föregiver dem kunna och bära sig förekomma, vilken berättelse de vid nästa ting skola insinuera.

Vid tinget 23/6 1688 p. 7. kom för rätten Anna Sigfridsdotter i Hökhemmet berättandes hur de ämbetsmän inte rätt skall ha besiktigat ekhygget, som var ungt och fördärvat och för vilket hon pålagts böter, begär i nåder bli befriad (från) Kronans andel, och nämnden vittnade att om Anna Sigfridsdotter skulle utlägga böterna, bliver hon mest helt ruinerad. Därför remitteras till ny syn.

Vid tinget 22-25/10 1688 p. 43, besvarade sig änkan Anna Sigfridsdotter i Hökhemmet att Jon och Nils i Stenbro tvärt emot en utfallen dom av den 21/7 1688. gör henne över rätt rågång, som då blev gillad, intrång med fällehygge och annan oro, oaktat Herr Landshövdingen i Kronobergs län Fleming påskrivna exekution och dömd änkan till den gamla hävden, och hon anhåller om gammal hävd såsom en dömd sak i Kronobergs län. Rätten kan intet vidare göra men medger syn.

Eriks dotter Karin och hennes man Sven Jönsson sålde, enligt domboken 17/10 1678, sin arvelott i Hökhemmet till Anna Sigfridsdotter, så att Nils och Anna ägde hela gården.

Sonen Jöns Nilsson, född o. 1670 i Hökhemmet och död där 25/5 1721. Gift 26/5 1700 med Ingegerd (Ingrid) Persdotter, född o. 1685 i Karshult och död 31/3 1721 i Hökhemmet. Alla barnen födda i Hökhemmet

barn		död 10/4 1701
barn		död 29/2 1706
Måns		
Anna	8/9	1703
Nils	20/10	1705
Per		1707
son		1709
Maria döpt	30/7	1711
Kerstin	26/10	1712
Karin	4/2	1716
Elin	11/11	1718
barn		1721
Brita		1722
		död 15/5 1728
		död 20/5 1742

Ingegerd gift andra gången 7/5 1731 med
Sven Bengtsson
dödfött barn, fött 30/6 1731

Den 8/6 1700 tingsköttes 1/4 mantal Hökhemmet till Jöns Nilsson av hans moder Anna Sigfridsdotter

Vid tinget 23/10 1711 p. 2. hade Gabriel Bengtsson i Skärsmo stämt änkan Ingeborg Persdotter i Stora Hökhemmet för skuldfordran 6 daler efter Ingeborgs man Gustav Månssons obligation av den 31/8 1706.

Vid samma ting p. 75 hade Jöns Nilsson och änkan Ingeborg Persdotter i Stora Hökhemmet stämt Per Andersson Ugglå i Uggleryd för att Ugglås svin gjort skada på Hökhemmets åker. Rätten bestämde, att syn skall hållas.

Vid samma ting p. 77 hade Per Andersson Ugglå i Uggleryd stämt Sven Jönsson i Bygget för skuldfordran om 28 daler. Målet uppsköts.

Ingegerd avled av dumbslag, som varat i många år, 64 år gammal. (Dumb är av samma betydelse som stum. Hon fick alltså en hjärnblödning och kunde sedan inte tala).

Sonen Måns Jönsson gifte sig och bosatte sig i Gådeberg. 1748 var han nämndeman.

Dottern Maria Jönsdotter gift 14/3 1741 med Per Christiansson i Björka.

Dottern Karin Jönsdotter gift 2/10 1737 med Måns Påvelsson i Skörhult och bosatte sig där.

Hon avled 11/9 1747.

Dottern Elin Jönsdotter gift 3/8 1740 med Anders Andersson i Älmhult i Slätthögs socken.

Anders Persson, född 20/6 1779 i Stora Hökhemmet och död där 16/12 1837

Lisbet Månsdotter, född 8/5 1783 i Hjälmseryd och död 3/6 1837 i Stora Hökhemmet.

Peter Magnus,	född 7/2 1812	död 22/4 1815
Jöns	7/4 1814	1837 till Föreberg
Sara Lena	27/9 1816	piga hos brodern Jöns 1840
Peter	28/2 1820	död 5/1 1831
Magnus	22/7 1823	1838 till Lilla Hökhemmet

1810 köpte Anders 1/30 mantal av sin fader, som tidigare sålt 1/20 till Andersas syster Lena.

1820 var Anders sjuklig och oförmögen till arbete. Det var vid den tiden, som tuberkulosen på allvar kom in i byn, och många familjer drabbades mycket hårt. 1837 överlämnade Anders gården till sonen Jöns. Det blev vid skiftet 1/30 mantal Stora Hökhemmet **2:3**.

Håkan Olofsson, född i Björkeryd i Moheda socken och död 23/3 1831 i Stora Hökhemmet.

Gift 26/11 1797 med

Lena Månsdotter, född 7/10 1779 i Stora Hökhemmet och död där 9/6 1860.

Olof,	född 27/9 1798	1816 till Bergs socken
Magnus	25/9 1800	
Katarina	27/8 1804	död 1811
Lena	24/4 1807	död 18/1 1816
Greta	18/1 1810	övertog gården
Katarina	10/1 1813	1835 till Aneboda
Maria	5/4 1818	död 1/6 1822
Helena	1/12 1820	1840 piga hos Daniel
Sara	21/4 1822	död 16/2 1825

Håkan brukade först till halvna åt Sven Persson och Ingeborg Månsdotter.

Ägde och brukade 1/9 mantal 1807.

Efter Håkans död behöll änkan Lena 1/27 mantal, som vid skiftet 1832 blev Stora Hökhemmet **2:6**

Lena blev alldeles oförmögen till arbete och bodde inhyses hos sina barn.

Omkring 1834 sålde änkan Lena 1/27 mantal till Gabriel Jonsson i Skärshult i Aneboda socken. Han brukade endast något år.

Dottern Margareta (Greta) gift 6/4 1828 med Daniel Andersson övertog 1/54 mantal, som vid skiftet 1832 blev Stora Hökhemmet **2:5**.

1834 såldes gården till Johannes Johansson från Slätthögs socken och blev 1/27 mantal Stora Hökhemmet **2:7**.

Måns Nilsson, född 1/11 1730? i Hetseryd Kåragård och död 21/11 1792 i Stora Hökhemmet. Gift 22/6 1766 med

Kerstin Persdotter, född 2/9 1745 i Stora Hökhemmet och död där /9 1811

Johan, född 3/1 1767 arrenderade gården

Ingeborg 24/9 1770 köpte gården

Sven 26/1 1773 drunknade 7/12 1790

Lena 7/10 1779 övertog gården

Kerstin gift andra gången 21/2 1796 med Sven Isaksson i Äskekärr.

Måns och Kerstin övertog 1776 halva Stora Hökhemmet efter Kerstins fader Per.

1791 sålde de gården till mågen Sven Persson och dottern Ingeborg.

Sonen Johan gift med Kerstin Jonasdatter och arrenderade halva gården av Sven Persson.

Dottern Lena gift 26/11 1797 med Håkan Olofsson och köpte en del av gården 1807.

Sven Persson, född 11/10 1761 i Skräddarebo i Slätthögs socken och död 1804 i Stora Hökhemmet. Gift 10/7 1791 med

Ingeborg Månsdotter, född 24/9 1770 i Stora Hökhemmet och död där 12/3 1835

Katarina, född 25/11 1794 död i december 1812. Hon var sjuklig.

Gustav 10/4 1798

Maria 6/1 1801

Sven och Ingeborg köpte gården, som var 1/8 mantal, av Ingeborgs föräldrar.

Ingeborg sålde som änka en del av gården 1807 till sin syster Lena och hennes man Håkan Olofsson, som var skräddare.

Den gårdadel som Ingeborg behöll till sin död blev vid skiftet Stora Hökhemmet **2:8** om 1/54 mantal.

Sonen Gustav gift 12/12 1820 med Kajsa Jonsdotter i Boda. Han utlovade i morgongåva 100 riksdaler banco.

Ingeborg blev svagsint 1812. Barnen togs omhand av deras förmyndare i Karintorp. Ingeborg bodde hos sin syster Lena från 1820.

Ingeborg Månsdotter sålde också en liten lott till Gudmund Jonsson. Den ändrades inte till arealen utan blev vid skiftet 1/18 mantal Stora Hökhemmet **2:4**.

Sven Persson och Ingeborg Håkansdotter hade brukare på gården, för Sven var ju skräddare och Ingeborg var svagsint.

Jöns Persson, född 18/7 1767 i Moheda socken

Greta Jönsdotter, född 6/9 1770 i Nydala socken

Stina, född 15/1 1793

Maja 18/3 1795

Sven 29/5 1796 död späd

Sven 18/7 1800 i Alsarp

Jöns och Greta arrenderade gården mellan 1792 och 1799. De tre första barnen är alltså födda i Stora Hökhemmet.

Jöns flyttade från Värnäs till Kullen, så till Bjärknäs, till Stora Hökhemmet och till Alsarp.

Greta flyttade till Södra Ryd 1783, så till Värnäs, till Stora Hökhemmet och till Alsarp.

Johannes Månsson, född 3/1 1767 i Stora Hökhemmet

Kerstin Jonasdotter, född 4/11 1770

Magnus, född 25/8 1799 i Stora Hökhemmet

Jon 30/5 1804 "

Arrenderade gården av sin syster Ingeborg från 1799. Flyttade bort 1807.

Sonen Magnus var svagsint och kunde ej läsa. Han blev fattighjon.

2:8 A, 1/54 mantal

Stugan är riven, men ladugården står kvar.

Sven Perssons änka Ingeborg Månsdotter, 1770-1835, hade sålt 1/18 mantal till sin syster

Lena och hennes man Håkan Olofsson. Av det som blev kvar sålde han 1836 1/54 till

Österberg. Det blev **2:8 A**

Karl Fredrik Österberg, född 3/1 1804 i Hovmantorps socken. Gift 1837 med

Ingrid Maria Bernhardsdotter, född 3/2 1812 i Slätthög och död 16/8 1874 i

Stora Hökhemmet

Johannes, född 2/5 1836 i Slätthögs socken

Anna Lisa 5/4 1838 i Stora Hökhemmet

Magnus 9/1 1840 " död 9/1 1840

Jonas 9/1 1840 " död 9/1 1840

Jonas Peter 23/9 1841 " död 10/10 1856 i rödsot

Karl kom 1836 från Aneboda, Ingrid från Slätthögs socken och köpte 1/27 mantal av

Ingeborg Månsdotter.

Sonen Johannes var vanför i vänster hand. Han flyttade 1859 till Slätthög och återkom 1863.

1861 köpte dottern Anna Lisa halva gården, som blev **2:8 B**

2:8 A, 1/54 mantal

Johannes Karlsson Österberg, född 2/5 1836 i Stora Hökhemmet. Gift 1858 med

Anna Gustavsdotter, född 5/12 1830 i Slätthögs socken

Frans Gustav född 31/3 1863

Karl Johan Edvard 12/9 1866 död 6/12 1868

Peter Johan 28/11 1869

Amanda Kristina 5/7 1874

Johannes kom 1863 från Hundåsen och övertog halva föräldragården som brukare. Familjen

bodde 1869 i en backstuga. Sonen Frans blev lokomotivputsare i Östersund och flyttade dit

1895. - Anders Johannesson i Lilla Hökhemmet brukade halva denna gårdabitt.

2:8 B, 1/108 mantal

Anders Johannesson, född 28/1 1830 i Slätthögs socken. Gift 23/6 1861 med

Anna Lisa Karlsdotter Österberg, född 5/4 1838 i Stora Hökhemmet

Johan August, född 24/3 1862

Frans Gustav 27/2 1865

Anders kom 1861 från Slätthögs socken. Han sålde gården till Karl Österberg och köpte 1869

1/128 mantal i Lilla Hökhemmet och flyttade dit.

2:9, 1/120 mantal, Fagerlund

Fagerlund var fram till 1820 en backstuga, men började samtidigt kallas Hökhems torp och

blev till sist Stora Hökhemmet 2:9.

Sven Bengtsson gift 7/5 1730 med Ingeborg Persdotter, född 2/5 1700 på soldattorpet

Jöns Persson i Lönshult i Aneboda gift 14/4 1762 med Brita Månsdotter på Hökhems torp

Anders Svensson, född 6/8 1758 och död mellan 1797 och 1803. Gift 14/4 1782 med Maja Jonsdotter i Björka, född 16/3 1747. De flyttade först till Skåne, så till Bokelid.

Johannes Månsson, född 3/1 1767 och död 8/2 1814 på Fagerlund.

Kerstin Jonsdotter, född 4/11 1770. De hade endast ett svagsint barn.

Johannes var utfattig när han dog. Kerstin var 1820 utfattig och tigger utom socknen.

Pigan Sara Lena Andersdotter, född 27/9 1816 i Hjälmteryd

Nils Peter, född u ä 22/10 1846 i Hjälmteryd. Död 1856 i rödsot. - Utfattiga

Dragonen Anders Bergström, född 18/10 1771

Lena Persdotter, född 3/7 1777 i Hökalunden

Nicolaus, född 26/8 1798 i Uggleryd 1814 till gården

Peter 4/4 1801 " 1817 till Quenneberga

Johannes 18/12 1804 "

Anders 15/1 1807 i Hökhemmet död ung

Lena var dotter till Per Andersson i Stora Hökhemmet och gifte sig med rytturen i Uggleryds rusthåll.

1805 blev han rotemästare och flyttade till en del av Per Anderssons gård. Familjen flyttade 1814 till backstugan Lönelid.

Johannes Bergström, född 18/3 1804 på Uggleryds ryttertorp och död 2/6 1870 i Stora Hökhemmet

Ingrid Jönsdotter, född 5/6 1802 i Aneboda socken

Anna Lisa, född 1/8 1802 i Öhrs socken 1861 till Bodaryd

Johan 26/10 1837 " 1863 till Söderhamn

Maria 21/9 1840 " 1864 till Göteryd

Nils Peter 17/12 1842 " 1870 till Stockholm

Johannes flyttade 1823 till Örs socken och blev grenadjär. Återkom 1857 till Hökhemmet och köpte en liten gård. Hustru Ingrid hade undantag från 1870, då Bergström avled Nils Peter Bergström dömd 11/10 1866 till två månaders fängelse för övervåld.

Vid skiftet 1834 flyttades Lena Persdotters lott om 1/120 mantal till Fagerlund norr om soldattorpet.

Skomakaren Israel Magnusson, född 18/5 1831 i Hjälmteryd socken. Gift 31/12 1856 med Helena Johannesdotter Bergström, född 27/9 1824 i Öhr

Johannes Magnus, född 28/7 1858 i Hökhemmet, död 24/2 1859

Samuel var änpling 1856. Han var förd bland hantverkarna som sockenskomakare.

Alla strukna 1859. Israel hade uttagit järnvägsbetyg.

Maja Stina Jonasdotter, född 12/9 1819 i Söndra Norregård. Skild 19/5 1862. Kom 1870 från Söndra Norregård och flyttade 1876 till Stora Hökhemmet 2:3 C.

Där gifte hon sig 24/10 1870 med Anders Svensson.

2:10, 1/120 mantal. Roten nr 50 av Hökhemmets soldattorp (Skarpas)

Soldaten Per Jönsson
Kerstin

Ingeborg, född 2/5 1700 på Hökhemmet ST
Per omgift med Gunnel Jonsdotter
Erik, född 17/11 1739 på ST
Per var soldat för roten nr 163 Stora och Lilla Hökhemmet samt Fageräng. Antagen 1683.

Soldaten Sven Bengtsson, gift 7/5 1730 med
Ingeborg Persdotter, född 2/5 1700 på Hökhemmet ST
Gustav, född 3/7 1710 på Hökhemmet ST. Död före 30/7 1710
Elisabet, född 3/2 1730 på Hökhemmet ST.

Jöns Ullman
Elin Månsdotter
Märta, född 2/5 1727 på Hökhemmet ST
Per 16/4 1729 ”
Måns 24/2 1732
Jöns omgift 7/5 1744 med
änkan Annika Johansdotter från Hökhems torp
Kerstin, född 14/11 1744
Johannes, född 19/7 1755 död samma dag
Maria, född 19/7 1755 död 6/8 1755
Jöns var soldat ännu 1755.

Jon Boström, soldat

Sven Jönsson, gift 26/12 1772 med
Inga Jonasdotter Burman, död inom två år efter giftermålet

Sven Jönsson gift andra gången 19/6 1774 med
Stina Nilsdotter i Uggleryd

Jonas Johansson Äng, född 1760, gift 3/1 1793 med
Annika Persdotter från Nye socken, född 1765 men var nu frånskild
Jonas Äng kom 1792 från Lekeryd socken och flyttade bort 1810

Nils Plan, född 12/12 1788
Annika Jonasdotter, född 1794
Anna, född 24/11 1826 död 6/12 1828
Kristina 6/8 1828 död späd
Kristina 3/1 1830
Maria 4/6 1832 död 8/1 1835
Samuel Johan 8/2 1836

Soldaten Plan kom hit 1810 och hustrun 1819 från Aneboda socken.
1837 flyttade familjen till Gigaryd.

Johan Peter Persson Plan, född 10/12 1817 i Nydala socken
Soldaten Plan kom hit 1837 från Nydala och flyttade 1859 till Söndra Norregård

Brukaren Johan Johannesson, född 4/10 1810 i Hjälmeryd
Kristina Jonasdotter, född 26/10 1814 i Slätthögs socken
Maria, född 9/4 1841 på ST
Familjen kom hit 1840 från Anebo socken.

Inhyses Maria Andersdotter, född 13/5 1806 i Hjälmeryd och död här 15/5 1867
Karl Johan, född u ä 18/11 1840 i Hjälmeryd 1866 till Stockholm
Kristina 1/5 1854 " 1866 till Stockholm
Maria gift 2/5 1863 med Anders Svensson, född 4/10 1811 i Hjälmeryd. Flyttade 1873 13/9
till 1840 i Mölltorp vid Mariestad.
Anders Svensson, född 4/10 1811 i Hjälmeryd. Flyttade 1873 till (20 p 69)
Karl Johan kom tillbaka från Stockholm och gifte sig 3/12 1866 med
Ulrika Johansdotter, född 13/9 1840 i Mölltorp vid Mariestad.
De emigrerade 1870 till Amerika.

Kristina kom tillbaka från Stockholm och gifte sig 1868 med
Johannes Svensson, född 23/10 1815 i Hjälmeryd.
De emigrerade 1868 till Amerika

Johannes Eriksson, gift 12/3 1881 med Johanna Kristina Hansdotter, född 4/8 1843 i
Hjärtlanda. Har varit i Amerika sedan 1882, alltså omedelbart efter giftermålet.

Sven Johan Olofsson Skarp, född 9/4 1860 på soldattorpet. Gift 17/2 1883 med
Matilda Kristina Andersdotter, född 6/10 1862.

Frans Gustav Jonasson, född 20/12 1878 i Aneboda. Hustrun avled 7/8 1938.
Familjen flyttade 1947 till Slätthögs socken.

Martin Skarp, född 25/3 1909 i Hjälmeryd
Gift 11/11 1939 med
Anna Jonasdotter, född 13/7 1912 i Aneboda socken.

2:11, 1/120 mantal, Lönelid

Lönelid var en backstuga 1797 och ett torp 1814. 1814 blev det en egen fastighet om 1/120
mantal.

Sven Jonsson, född 16/12 1753 i Björka och död 5/7 1823 i Lönelid
Kerstin Persdotter, född 2/9 1745 i Stora Hökhemmet och död i september 1811 i Lönelid
Maria, född 7/5 1781
Sven Jonsson gift andra gången o. 1819 med
Katarina Svensdotter, född 21/1 1784 i Ryåsa (nu Åsa) och död 6/11 1826 på Flyfällan
Kerstin Persdotter var först gift 22/6 1766 med Måns Nilsson i Fageräng.
Dottern Maria gift med Magnus Svensson i Gigaryd, som ägde en åtting.

Katarina Svensdotter kom 1819 som änka från Flyfällan, och 1824 flyttade hon som änka än
en gång till Flyfällan.

Änkan Lena Persdotter, född 3/7 1777 i Stora Hökhemmet och död 1854 på Lönelid.
Johannes Bergström, född 18/3 1804 på Uggleryds ST. Flyttade 1823 till Öhr
Anders Bergström 7/1 1807 "

Lena var gift 6/11 1796 med soldaten Anders Bergström i Uggleryd. Han köpte 1805 Lenas föräldragård i Stora Hökhemmet, där han avled. 1814 flyttade änkan Lena och de två yngsta barnen till Lönelid.

Anders Bergström flyttade 1822 till Lilla Hökhemmet, 1828 till Slätthögs socken. 1828 återkom han gift med Lisa Paulidotter, född 5/2 1800. 1830 flyttade de till Skärshult i Aneboda socken.

2:11, Lönelid, bostadshus

Gustav Ferdinand Sandstedt, född 27/3 1878 i Hjälmteryds socken och död 25/3 1959 i Lönelid. Gift 4/8 1939 med Kristina Nylin, född 10/3 1884 i Arvidsjaur. Flyttade 1863 till (s. 887).

2:12, Ängen, bostadshus

Ängagärdet var inpå 1800-talet en backstuga.

Drängen Magnus Johansson, född 5/8 1799 i Hjälmteryd. Flyttade 1850 till fattigstugan.

Peter Magnusson, född 18/1 1828 i Hjälmteryd och död 29/11 1889 på Ängagärdet
Anna Lisa Bergström, född 1/8 1832 i Öhrs socken

Emma Kristina, född 2/12 1861 i Bodaryds backstuga

Ida Sofia 25/1 1864 "

Tilda Maria 7/1 1866 i Ängagärdet

Anna Vilhelmina 4/8 1870 "

Amanda Helena 4/9 1872 "

Kom 1865 från Bodaryds backstuga Boholm

Änkan Stina Jönsdotter på undantag, född 1786 i Aneboda och död 14/2 1865 på Ängagärdet

Skännings mor Kari bodde här, hade en ko och flyttade bort 90 år gammal. Stugan revs omkring 1940. Karis barn var Edvin, Lorens och Anna. Även de flyttade bort ganska snart.

Skräddarmästare August Skänning, född 4/2 1872 i Hjälmteryds socken. Gift 13/2 1904 med Ellen Eriksson, född 11/4 1881 i Torsåker socken

De hade på stället här en ko. De flyttade 1957 till Värnamo.

Ängen ägs nu av Johan Olof Landahl, Bengt Lidfors och Kurt Samuelsson.

Backstuga

Gustav Kristoffersson, född 1803 i Aneboda och död 3/7 1868 i Stora Hökhemmet.

Lena Jönsdotter, född 1803 i Slätthögs socken och död 3/11 1863 i Stora Hökhemmet

Anna Katarina, född 18/4 1834 i Slätthög 1871 till Aneboda

Kristina 1/3 1838 i Aneboda död 1/10 1867

Maria 20/4 1841 " död 1860

Familjen kom 1853 från Aneboda.

Backstuga

Karl Johan Lord, född 10/12 1836 i Moheda socken och död 19/6 1898 på Hultastugan

Gift 12/8 1859 med

Lena Katarina Johannesdotter, född 13/10 1832 och död 12/4 1923 på Hultastugan

Frans Gustav, född 2/6 1860 på Backstugan

Aron 12/4 1866 på Backstugan
1859 från Aneboda. 1869 till Hultastugan.
Karl var svarvare och gjorde spinnrockar.

Sandahls, backstuga

Magnus Sandahl, död 1867

Sara Stina Jonasdotter, född 20/6 1835 i Asa

Emma Maria, född 1864

Johan August Fransson, född u ä 1883

Anna Sara Ottilia Fritjofsdotter, född u. ä.

Kalle Sandahl var skomakare, som har haft affär i Förhult. Hustrun hette Anna.

Sjöfällan, backstuga

Jöns Andersson, född 7/4 1814 i Stora Hökhemmet och död 21/9 1856 på Sjöfällan

Stina Jonsdotter, född 24/1 1813 i Stora Hökhemmet och död 14/4 1895 på Sjöfällan

Anders Johan, född	6/12 1835	värkbruten, sjuklig
--------------------	-----------	---------------------

Inga Lisa	13/9 1837	1863 till Uggleryd
-----------	-----------	--------------------

Peter Magnus	28/6 1840	1868 till Slätthögs socken
--------------	-----------	----------------------------

Sven	2/5 1844	1863 till Uggleryd
------	----------	--------------------

Jonas Magnus	12/2 1848	1873 till Amerika utan attest
--------------	-----------	-------------------------------

Johannes	17/9 1851	1873 till Amerika utan attest
----------	-----------	-------------------------------

Familjen kom hit 1842 från Stora Hökhemmet 2:3. Äldste sonen född på Förebergs

soldattorp, de andra barnen födda i Stora Hökhemmet.

Jöns led av lungsot och blev oförmögen till arbete.

Sonen gift 19/6 1874 med Stina Nilsdotter i Uggleryd.

SOLDATEN SKARP I HÖKHEMMET

Soldaten Sven Johan Olofsson Skarp, född 9/4 1860

Gift 17/2 1883 med

Matilda Kristina Andersdotter, född 6/10 1862

Sven Johan Olofsson Skarp var en arbetsam man utan like. Begåvad med en utmärkt hälsa hann han uträtta mycket. Hans kropp tålte vilka påfrestningar som helst. Hans arbetsförmåga var oerhört stor. Soldattorpet, som var dåligt, gjorde han genom arbete och tillköp till en liten bra gård, som nu föder 6-7 kor.

Skarp hörde till den hårda stammen, som snart synes vara slut. Därför verkade han, särskilt på frikyrkligt håll, att vara en fräck och dålig människa, och ingen vill förneka, att det också fanns fula drag hos honom. Det värsta var, att han emot slutet i sitt äktenskap levde mycket illa, så att han slog och misshandlade sin hustru. Enligt uppgift av en släkting till Skarp, Ljung i Boda, började han därmed, när han var ungefär 60 år. "Djävulen fick honom i sitt garn", som Ljung riktigt uttryckte det. Denna misshandel gick så långt, att hustrun måste lämna hemmet.

De sista åren har Skarp haft en hushållerska, som också, enligt vad som allmänt säges, haft intiman förbindelse med honom.

Jag besökte hemmet två gånger, medan Skarp levde, och tror, att ryktet härvid talade sanning. Förhållandet syntes något för hjärtligt mellan den gamle knekten och hans hushållerska, men detta kan väl vara ett bevis på mannens vitalitet.

Så var den gamle soldatens liv ljuvt och vilt. Det var slagsmål och sprit samt släp, men allt tålte han.

Spriten kunde inte bryta ner hans jättkropp. Det förmådde endast kräftan. När jag kom till Skarp, var det inte så mycket med honom. Han visste, att han snart skulle sluta. Det vilda livet var slut. Trots plågorna följde han med, när kyrkoherde Nilkasson talade med honom om den stora räkenskapen.

All s k personlig fromhet, som den har bland fireligiösa, fattas och var den honom fjärran, men vad han hade var en orygglig tro på Gud och hans skapelse. Han står för mig som en av de sista i våra trakter bland de gamla ortodoxa, som här i allmänhet för länge sedan bäddats i jorden.

För en man som Skarp kan endast seden och det fäderneärvda betyda något. Då nu detta i så stor utsträckning har sopats bort, fick religionen föga betydelse för honom.

När seden föll bort att gå i kyrkan, upphörde i stort sett även sådana som Skarp att färdas de gamla vägarna till församlingskyrkan. Det rinner mig i minnet några ord, som den gamle soldaten sade. I unga år gick han mycket i kyrkan och läste också i

bibel och psalmbok, men sedan har allt blivit så annorlunda, men ännu kunde Skarp de psalmer han fått lära av sin gamla mor. Ut i hans föräldrahem hade Guds ord dagligen vankats.

Jag har velat skriva ner dessa ord om den gamle soldaten, som har sina stora fel men var en man, värd att hedras för sitt arbete, som många inte skatta så högt. Hans minne kommer inte att leva, men åkertegarna i Hökhemmet skall, så länge mänsklig odling finnes i vårt land, tala om den mannens gärning i det tysta. Mig veterligt har Skarp aldrig fått någon utmärkelse för sin gärning. Mycket enkel var också begravningen, som förrättades av kyrkoherden, en av de enklaste jag varit med om i Hjälmseyd, få kransar och några blomkvastar, det var allt. En krans från den roten han tjänat under som soldat den nedlades av Burman från Uggleryd, vilken också framförde ett tack för den tid han tjänat som soldat. Lika enkel var själva begravningsplatsen, ty Skarp begrovs i linjen.

Hilding Bjurgert

STORA HÖKHEMMET /5 1990

Ture och Majbritt berättar om skola, bomän och vardagslivet

Ture var åtta år, när han började skolan, och han var egentligen för liten. En flicka på Planens fick börja ett år för tidigt för att få sällskap med andra barn till skolan. Det var skola fyra månader om året. Vi hade en styver lärarinna. Hon brydde sig bara om dom som hade ett bra huvud, när det kom storgubbar eller inspektörer. Ture satt jämte Erik Hult, och de gick i Uggleryds skola. Maj-Britts lärarinna var Anny Håkansson.

- Tänk om en hade haft ett par gummistövlar! Planaflickorna fick gummisulor på skorna. Det var Johans på Planen flickor. Mor eller far deras rodde dom över sjön - Stora Skärsjön. Då stod vi på denna sidan och poade, för att de skulle komma rätt när det var dimma. Jag gick sju år i skolan: tre år i småskolan och fyra år i storskolan. Det var förhör på lördagarna, när småskolan pågick. Ture konfirmerades i Hjälmseryd. De cyklade till läsningen. Det var samma år som de byggde om vägen. Åt Uggleryd var det bara en stig till skolan.

Ture mindes huset på Flyfälla. Mia på Flyfälla kokte starkt kaffe. En gång bjöd hon på lever. De hade slaktat i Svärdas, så det var ko-lever. Och vi som trodde det var vetelever! Niklasson, kyrkoherden, var i skolan, och han ville inte vänta. Allt skulle gå fort som när en tuppe skiter. Flyfälla var ditflyttad från Kloka Stinas. Mias karl dog tidigt. Deras son hette Bergström. Huset är rivet. Om ungdomarna fick 50 öre, gick de till Mia och köpte kaffe. Det kom dit en luffare eller gubbe, till henne. Han ville inte gå. Mia hämtade betsmannen, och då pillade han sig iväg. Det kom en annan luffare. Då satte hon fram ytterligare en tallrik. Det var för att hon ville visa, att det strax skulle komma en karl till.

På Sara-Lenas bodde en änka. Emma Burman var född där intill. Danskans hus var vid Skarpas. Där var inte ens ett litet potatisland. Augustas mormor bodde på bara ett litet berg. Hon gav tre kronor om året i planhyra. Hon vävde, stickade strumpor, spann och kardade. Hon hade en egen basta, som föll ihop. Då brände de upp den. Sen tog de resten till ved, när de behövde.

Sista gången vi bröt hör (lin) i Uggleryd, så skötte far ugnen med hjälp av Skarp. Allra senaste gången var det med svärfar hos Daniel i Uggleryd, för de hade själva lin. Det var ett ställe till på Flyfälla. Gubbens, Karens, Kära-Gödde, Sandstedt var född där. Hon var syster till Arvid Lindberg.

1917 var det svårt. Jag hade inte kort (för livsmedel) och så var det torka. Skoglunds bodde på Nilahagen. Han köpte smöret av grannen. Gustavs far köpte Nilastugan. Så nytta vi haft av den!

Möller levde när vi gick i skolan. Det var en snäll gubbe. Käringa var hårdare. Jag vet inte om det finns några kvar längre, som har bott här. Bergströms har bott här 3-4 generationer. Min mor Anna hade en flicka med Bergström. En dotter blev gift med Olle i Hökalunden. Det var om skatter, som han skulle ta. Han hade några tiotusen kronor efter sig. Petter var misstänkt att det skulle slå över. Han skulle ha brännoffer. Hans mor och den tokige Skölden.

10/5 1990. Uggleryd 1:9

N N.....Andersson, född 1905 i Uggleryd var ogift och yngste broder till Gustav Carlén i Karlskrona.

August Jonasson i Hundåsen är född i denna gården 1878.

Min fader Anders, som kom från Elmhult i Slätthögs socken, köpte gården 1898 för 4500 kronor. Morfar var född i Svärds gård här i Uggleryd. Där bodde far och mor som nygifta.

Lilla stugan här är köpt i Slättö, där mor hade bott. Kalle och Gustav smed i Slättö bodde i den stugan. Där fanns inte innanfönster och inte trossbotten.

På Pell-Erikas hade de många hundar. Vi gick däråt en gång, men de sköt efter oss. Det var ena busar. Hundarna var inne, och folket låg där inne sjuka. En karl låg död några dar. När folket frågade efter honom, sa Karl Erik: Jag har tänkt köra en åt skögen. Det gamla huset revs. Sen kom Hult, och han byggde nytt hus (flyttade dit ett hus)

Pell-Erikas flicka byggde hus.

Svärd köpte gården av någon från Hökhemmet.

Falken var knektatorpet.

Burman var knekt i Uggleryd.

Skogslund låg i Nilahagen. Nu är det jaktstuga. Kalle Nihl blev osams med markägarna och flyttade huset till Flyfällan. Där bodde Skogslunds Emma. Fällan låg på Svärds. Stugan revs och sattes upp i Bodaryd 1815. Sörängen låg på Alica marker.

På "Märtas" bodde Sara och Svante. De hade en styvdotter Märta, som fick stället.

Märta hade en dotter Emma, som fick stället, och en son Hult, som köpte gården.

Mockas låg i Söderströms hage. De hade brunn eller källa på mina marker. Det är rivet.

Det var inte många torp i Uggleryd.

Bröderna Mandli, Lorens och Karl Fritiof Anders söner var födda i Möcklehult. Mandlis fru var från Rydaholm. Han hade varit i Amerika. Jag var inte gammal när Svärd kom hit.

Jag minns smeden Smedberg, Gustav och Sandberg var släkt. De kivades jämt. Smedberg hade smedja i Uggleryd. Smedhagen var inget ställe, bara en åker. Nu är det igenplanterat. Där var jägarstuga.

Rydén och Rydström hade gårdar i Uggleryd. Emma Rydström levde in på 1940-talet.

Hon byggde stugan vid vägen.

Klas köpte både Rydéns och Rydströms och gav 12.000 kr för var gård. Nila-Kalle i Gigaryd köpte det bortersta stället. Han hade varit med och stämplat skog, mest i Allgunnaryd.

Det var småskola i Skarpens. Jag och Ragnar Svärd gick i skola i Gunnars i Värnäs. Emma Hjelmquist i Boda var lärarinna. Det var skola även i Rydströms.

Hökhemmet 10/5 1990

Ture och Majbritt berättar om skola, bomän och vardagslivet.

Ture var åtta år, när han började skolan, och han var egentligen för liten.

En flicka på Planens fick börja ett år för tidigt för att få sällskap med andra barn till skolan.

Det var skola fyra månader om året. Vi hade en styver lärarinna. Hon brydde sig bara om dom som hade ett bra huvud, när det kom storgubbar eller inspektörer.

Ture satt jämte Erik Hult, och de gick i Uggleryds skola.

Maj-Britts lärarinna var Anny Håkansson.

- Tänk om en hade haft ett par gummistövlar! Plana flickorna fick gummisulor på skorna. Det var Johans på Planen flickor. Mor eller far deras rodde dom över sjön - Stor Skärsjön. Då stod vi på denna sidan och poade, för att de skulle komma rätt när det var dimma.

Jag gick sju år i skolan: tre år i småskolan och fyra år i storskolan.

Det var förhör på lördagarna, när småskolan pågick.

Ture konfirmerades i Hjälmseryd. De cyklade till läsningen. Det var samma år som de byggde om vägen. Åt Uggleryd var det bara en stig till skolan.

Ture mindes huset på Flyfälla. Mia på Flyfälla kokte starkt kaffe. En gång bjöd hon på lever. De hade slaktat i Svårdas, så det var ko-lever. Och vi som trodde det var vetelevar!

Niklasson, kyrkoherden, var i skolan, och han ville inte vänta. Allt skulle gå fort som när en tuppe skiter. Flyfälla var ditflyttad från Kloka Stinas.

Mias karl dog tidigt. Deras son hette Bergström. Huset är river.

Om ungdomarna fick 50 öre, gick de till Mia och köpte kaffe. Det kom dit en luffare eller gubbe, till henne. Han ville inte gå. Mia hämtade betsmannen, och då pillade han sig iväg. Det kom en annan luffare. Då satte hon fram ytterligare en tallrik. Det var för att hon ville visa, att det strax skulle komma en karl till.

På Saralenas bodde en änka. Emma Burman var född där intill.

Danskans hus var vid Skarpas. Där var inte ens ett litet potatisland.

Augustas mormor bodde på bara ett litet berg. Hon gav tre kronor om året i planhyra.

Hon vävde, stickade strumpor, spann och kardade. Hon hade en egen basta, som föll ihop. Då brände de upp den. Sen tog de resten till ved, när de behövde.

Sista gången vi bröt hör (lin) i Uggleryd, så skötte far ugnen med hjälp av Skarp. Allra senaste gången var det med svärfar hos Daniel i Uggleryd, för de hade själva lin.

Det var ett ställe till på Flyfälla. Gubbens, Karens, Kära-Gödde, Sandstedt var född där.

Hon var syster till Arvid Lindberg.

1917 var det svårt. Jag hade inte kort (för livsmedel) och så var det torka.

Skoglunds bodde på Nilahagen. Han köpte smöret av grannen.

Gustavs far köpte Nilastugan. Så nytt vi haft av den!

Möller levde när vi gick i skolan. Det var en snäll gubbe. Käringa var hårdare.

Jag vet inte om det finns några kvar längre, som har bott här.

Bergströms har bott här 3-4 generationer.

Min mor Anna hade en flicka med Bergström. En dotter blev gift med Olle i Hökalunden.

Det var om skatter, som han skulle ta. Han hade några tiotusen kronor efter sig.

Petter var misstänkt att det skulle slå över. Han skulle ha brännoffer. Hans mor och den tokige Skölden.

Sandahls far var från Hökhemmet bortom Bergströms. Frun var född i Kallas (Norrland). Anna köpte en kviga av Karl Johanssons dotter. Han ledde till Hultet, sedan skulle jag möta där. Karls mor lever på Väremsgården och är 94 år.

På Österbergs är Danjel och Sven Petter födda. Stugan är nedriven, lagården är kvar. "Sara-Lenes" låg på våra ägor. Det var en 8-10 personer på varje ställe.

Detta var den största gården, 27 hektar, sen var de ner till 10 hektar.

Hela Hökhemmet är inte större än Smea-Gustavs i Uggleryd. Här var 57 kor. Gustav hade 11.

Hökalunden var bara två gårdar, Johannesas och Augustavas. Hon var kommen från Ringås i Nydala och hette Hulda. De har satt upp märken vid torpen och stugorna, Edvards, Perndals och Varmas Pellas.

Brantens = Gransholm = hör inte till Hjälms utan till Anebo.

Falkens är uppbyggt under Ljungsberg. Finas på Falkens är begravd på Hjälmseryds kyrkogård, Per Johan på Falkens.

Lammhult utökades tre gånger. Aron i Gådeberg sa: Blir Karl Jonasson nämnan, ska I få hela Lammhult. Jonasson blev nämndeman i Anebo.

Höll alltid ett lod i luften.

Gretes var ett ställe mot Skärsmo. Hildings fru på torpet. Bjärknäs fick arva en av döttrarna. Av Kalle Bass släkt. Hans svägerska var född på grannens.

Greta Magdas ligger i vår hage.

Sveas far Gustav och Edvard i Gigaryd är födda i Hökhemmet.

Mans Nilsson - Kristin Persdotter

Sigfrid Samuelsson - Anna Persson

Ingvaldsen

Gudmundsson

Johannes Magnusson

Anders Magnusson
Israel Johansson

Mr Peter Samuelson

Peter Magnus Andersson

Johannes Johansson

Rudolf Samuelson

Evan Andersson

Peter Samuelson

Sam Magnus

Mr. Lofgren

Johannes August Sv

Ernst Gustaf Samuelson

Anders Persson
Jonas
Sara
Lena
B

Jonas
Sara
Lena
B

NP
Anders

NP
Anders

NP
Anders

NP
Anders

NP
Anders

NP
Anders

NP
Anders

NP
Anders

1800

1850

1900

Hakan
Lena

Lena

Gabriel Samuelson

Johannes Johannes

Anders Johannes

Anders Johannes

Anders Johannes

Anders Johannes

Anders Johannes

Anders Johannes

Anders Johannes

Anders Johannes

Anders Johannes

1/108 1/108 1/120

8a 8b 2:9

1/27

2:7

1/27

2:6

1/54

2:5

1/18

2:4

1/90

36

1/30 1/30

3a 3b 3c

1/24

2:2

John T. Johnson
Main Branch

[illegible]

1st

Sing M - Prithu M
Sung J - Karim aka - Pa

1872
 1873
 1874
 1875
 1876
 1877
 1878
 1879
 1880
 1881
 1882
 1883
 1884
 1885
 1886
 1887
 1888
 1889
 1890
 1891
 1892
 1893
 1894
 1895
 1896
 1897
 1898
 1899
 1900
 1901
 1902
 1903
 1904
 1905
 1906
 1907
 1908
 1909
 1910
 1911
 1912
 1913
 1914
 1915
 1916
 1917
 1918
 1919
 1920
 1921
 1922
 1923
 1924
 1925
 1926
 1927
 1928
 1929
 1930
 1931
 1932
 1933
 1934
 1935
 1936
 1937
 1938
 1939
 1940
 1941
 1942
 1943
 1944
 1945
 1946
 1947
 1948
 1949
 1950
 1951
 1952
 1953
 1954
 1955
 1956
 1957
 1958
 1959
 1960
 1961
 1962
 1963
 1964
 1965
 1966
 1967
 1968
 1969
 1970
 1971
 1972
 1973
 1974
 1975
 1976
 1977
 1978
 1979
 1980
 1981
 1982
 1983
 1984
 1985
 1986
 1987
 1988
 1989
 1990
 1991
 1992
 1993
 1994
 1995
 1996
 1997
 1998
 1999
 2000
 2001
 2002
 2003
 2004
 2005
 2006
 2007
 2008
 2009
 2010
 2011
 2012
 2013
 2014
 2015
 2016
 2017
 2018
 2019
 2020
 2021
 2022
 2023
 2024
 2025
 2026
 2027
 2028
 2029
 2030
 2031
 2032
 2033
 2034
 2035
 2036
 2037
 2038
 2039
 2040
 2041
 2042
 2043
 2044
 2045
 2046
 2047
 2048
 2049
 2050
 2051
 2052
 2053
 2054
 2055
 2056
 2057
 2058
 2059
 2060
 2061
 2062
 2063
 2064
 2065
 2066
 2067
 2068
 2069
 2070
 2071
 2072
 2073
 2074
 2075
 2076
 2077
 2078
 2079
 2080
 2081
 2082
 2083
 2084
 2085
 2086
 2087
 2088
 2089
 2090
 2091
 2092
 2093
 2094
 2095
 2096
 2097
 2098
 2099
 2100
 2101
 2102
 2103
 2104
 2105
 2106
 2107
 2108
 2109
 2110
 2111
 2112
 2113
 2114
 2115
 2116
 2117
 2118
 2119
 2120
 2121
 2122
 2123
 2124
 2125
 2126
 2127
 2128
 2129
 2130
 2131
 2132
 2133
 2134
 2135
 2136
 2137
 2138
 2139
 2140
 2141
 2142
 2143
 2144
 2145
 2146
 2147
 2148
 2149
 2150
 2151
 2152
 2153
 2154
 2155
 2156
 2157
 2158
 2159
 2160
 2161
 2162
 2163
 2164
 2165
 2166
 2167
 2168
 2169
 2170
 2171
 2172
 2173
 2174
 2175
 2176
 2177
 2178
 2179
 2180
 2181
 2182
 2183
 2184
 2185
 2186
 2187
 2188
 2189
 2190
 2191
 2192
 2193
 2194
 2195
 2196
 2197
 2198
 2199
 2200
 2201
 2202
 2203
 2204
 2205
 2206
 2207
 2208
 2209
 2210
 2211
 2212
 2213
 2214
 2215
 2216
 2217
 2218
 2219
 2220
 2221
 2222
 2223
 2224
 2225
 2226
 2227
 2228
 2229
 2230
 2231
 2232
 2233
 2234
 2235
 2236
 2237
 2238
 2239
 2240
 2241
 2242
 2243
 2244
 2245
 2246
 2247
 2248
 2249
 2250
 2251
 2252
 2253
 2254
 2255
 2256
 2257
 2258
 2259
 2260
 2261
 2262
 2263
 2264
 2265
 2266
 2267
 2268
 2269
 2270
 2271
 2272
 2273
 2274
 2275
 2276
 2277
 2278
 2279
 2280
 2281
 2282
 2283
 2284
 2285
 2286
 2287
 2288
 2289
 2290
 2291
 2292
 2293
 2294
 2295
 2296
 2297
 2298
 2299
 2300
 2301
 2302
 2303
 2304
 2305
 2306
 2307
 2308
 2309
 2310
 2311
 2312
 2313
 2314
 2315
 2316
 2317
 2318
 2319
 2320
 2321
 2322
 2323
 2324
 2325
 2326

Reinhold - 1817
Reinhold - 1817

Tanganyika - Per
Maind - Negative P
1770
Kilima
1779
Tanganyika - Sum? Andan? Kilima? - Positive
1770
are from A tanganyika? are
from A?
1770